

Dette resumé er publiceret i det elektroniske tidsskrift
Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet
(Proceedings from the Annual Transport Conference
at Aalborg University)
ISSN 1603-9696
www.trafikdage.dk/artikelarkiv

”Studerende fra bil til bus” – afvikling af projekt

Patrycja Anna Zieba, paz@fynbus.dk

FynBus

Abstrakt

FynBus´ projekt 'Studerende fra bil til bus' har unges adfærd og transportvaner, heri betydning og vigtighed af mobilitet og klimaet i fokus. Projektet var tænkt i 3 faser, der samlet set strakte sig over perioden 2018-2020. Resultater af fase 1 er blevet præsenteret til Trafikdage 2019. FynBus vil præsentere afviklingen af projektet, heri resultater af fase 2 og fase 3 af til Trafikdage 2021.

I fase 1 af projektet har FynBus undersøgt det unge kundeselement i en grundig markedsanalyse. Af undersøgelsesresultaterne fremgår det bl.a., at godt halvdelen af de studerende benytter bus til/fra uddannelse, mens næsten hver fjerde studerende kører alene i bil. I samme undersøgelse vurderer flertallet, at bussen har et overvejende dårligt image sammenlignet med eksempelvis bil og cykel. Fire ud af fem vurderer ligeledes, at bussen er en dyr transportform. Flertallet angiver, at de er meget bekymrede for klimaet, men over halvdelen mener ikke, at de skåner miljøet ved at benytte bus til og fra uddannelse.

I fase 2 har Fynbus arbejdet med to arbejdsområder: 'Skabe buskultur' og 'Fastholdelse af de unge kunder'. Under det første arbejdsområde 'Skabe buskultur' har FynBus introduceret FynBus Pendlertjek, samt udviklet et nyt koncept FynBus Academy, der tilbyder undervisningsmateriale til uddannelsesstederne med fokus på transport og mobilitet. Trafikselskabet samarbejder med uddannelsessteder på forskellige niveauer, hvor materialerne er anvendt.

Under det andet arbejdsområde 'Fastholdelse af de unge kunder' har FynBus gennemført en kampagne på Instagram målrettet de unge, samt afholdt en stor videokonkurrence for de unge. Sidst men ikke mindst har Fynbus gennemført en ny markedsanalyse, med fokus på hvad det vil kræve, hvis vi ikke skal miste de unge kunder, når de er færdig med at læse.

I fase 3 har Fynbus arbejdet med at få de unges adfærd og transportvaner på den politiske agenda. En politisk og samfundsmæssig debat med fokus på blandt andet klima og mobilitet er blevet aktiveret blandt relevante myndigheder og medier.

Baggrund for projektet

Ifølge rapporten 'Mobilitet for fremtiden' (marts 2018) fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet forudsiges der en samlet vækst i den indenlandske personbiltrafik på 16 %, mens den tid bilisterne bruger i bilkøer og stærk trængsel forventes at stige med 61 % generelt i Danmark og med 149 % i centrum af de fire

største byer i perioden 2015-2030. Det medfører samfundsmæssige og miljømæssige konsekvenser, mere trafikerede veje, øget trængsel og problemer med at finde parkeringspladser.

De studerende er en del af denne udvikling, idet deres transportvaner ændrer sig. De studerende har i stigende omfang rådighed over bil med relativ mindre brug af den kollektive trafik og cykler til følge, og der ses på Fyn flere eksempler på, at trafikken omkring uddannelsesstederne er præget af trængsel. Det er en landsdækkende tendens. Samtidig er den kollektive trafikbetjening af uddannelsesstederne god og koordineret med uddannelsesstederne.

Projektet understøtter FN's verdensmål for klimaindsats, som indgår i udviklingsdagsordenen for bæredygtig udvikling frem mod 2030. Derfor er bæredygtighed med fokus på miljø en uadskillelig del af projektet.

Med alle de overstående punkter som baggrund har FynBus igangsat projektet "Studerende fra bil til bus". Projektet fokuserer på det unge kundesegment, som omfatter studerende på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. Projektet forudsætter involvering af de studerende og tæt samarbejde med uddannelsesstederne.

Målsætning og effekt

Formålet med projektet er en politisk og samfundsmæssig debat om hvordan adfærden hos de unge kan ændres.

Plan for projektet

Projektet er tænkt i 3 faser, der samlet set strækker sig over perioden 2018-2020.

Fase 1: Undersøgelsen af studerendes transportvaner, adfærd og behov.

Der blev blandt 532 studerende gennemført en undersøgelse af de studerendes transportvaner, adfærd og behov, samt deres vurdering af forskellige transportmidler (cykel, bil og bus). Dette belyste baggrunde for de studerendes valg af transportmiddel. Ud fra undersøgelsesresultater er 15 hovedkonklusioner defineret.

Formålet med undersøgelsen, en kortlægning af de studerendes adfærd, herunder fakta og argumenter som kan danne baggrund for politisk og samfundsmæssig drøftelse, er opnået.

Fase 2: Arbejde med to arbejdsområder:

- **Skabe buskultur**
 - o FynBus Pendlertjek
 - o FynBus Academy
 - o Samarbejde med uddannelsessteder
- **Fastholdelse af de unge kunder**
 - o Instagram-kampagne
 - o FynBus' videokonkurrence
 - o Markedsanalyse – fastholdelse

Fase 3: Politisk fokus: Unges adfærd og transportvaner på den politiske agenda.

I fase 3 aktiveres en politisk og samfundsmæssig debat med fokus på blandt andet klima og mobilitet.

Resultat af fase 1

Af analysen fremgår bl.a., at mere end halvdelen af de studerende benytter bus til og fra deres uddannelsessted, mens næsten hver fjerde studerende kører alene i bil. I samme undersøgelse vurderer flertallet, at bussen har et overvejende dårligt image sammenlignet med eksempelvis bil og cykel. Fire ud af

fem vurderer ligeledes, at bussen er en dyr transportform. Flertallet angiver, at de er meget bekymrede for klimaet, men over halvdelen mener ikke, at de skåner miljøet ved at benytte bus til og fra uddannelsesstedet. FynBus ser undersøgelsen som grundlag for en målrettet indsats for at gøre bussen mere attraktiv for den unge målgruppe.

Resultater af fase 1 af projektet er blevet præsenteret til Trafikdage 2019.

Resultat af fase 2

I fase 2 har Fynbus arbejdet med to arbejdsområder: 'Skabe buskultur' og 'Fastholdelse af de unge kunder'. Formålet med den fase er at arbejde med unges adfærd og opdragelse.

Under det første arbejdsområde 'Skabe buskultur' har FynBus:

- introduceret FynBus Pendlertjek. Det er en digital løsning, som findes på FynBus' hjemmeside. Her kan man mellem 2 adresser fx hjem og uddannelsessted sammenligne økonomiske, tidsmæssige, sundhedsmæssige og klimamæssige konsekvenser af forskellige transportformer (cykel, bil og bus).
- udviklet et nyt koncept FynBus Academy, med undervisningsmateriale til uddannelsesstederne med fokus på transport og mobilitet.

FynBus Academy indeholder samarbejdstilbud til ungdomsuddannelsessteder og undervisningsmaterialer, som kan indarbejdes i undervisningsplaner. FynBus står til rådighed for at samarbejde med skolerne omkring forskellige events som temauger, debatpaneller, konkurrencer og sender gerne kundeambassadører på besøg med FynBus infostand. Alle skoler får tilbud for trafikinformation til infoskærme. Det giver nudging effekt, at når man går forbi skærmen hver dag, så kan man se, at bussen altid er en tilgængelig transportform.

FynBus stiller både online og trykte undervisningsmaterialer til rådighed: heri fynbuspendlertjek.dk, study-cases med beregningsopgaver som besparelse af CO₂ kg og penge ved benyttelse af bus frem for bil, samt læringsforløb udarbejdet af Movia 'Unge Viser Vej'. Ud over det kan studerende arbejde i projektgrupper med data fra undersøgelsen 'Studerende fra bil til bus'.

- FynBus samarbejder med uddannelsessteder på forskellige niveauer, hvor projektet er blevet introduceret og materialerne er anvendt bl.a. SDU, UngOdense, Tietgen Business mv.

Under det andet arbejdsområde 'Fastholdelse af de unge kunder' har FynBus gennemført:

- en Instagram-kampagne målrettet de unge – FynBus har præsenteret 3 forskellige temaer på sin Instagramside: Miljø, Fynbuspendlertjek.dk og Trængsel/Parkeringspladser, hvert tema har indeholdt 5 til 6 billeder eller videoer og har kørt over to uger.
- en stor videokonkurrence, der har henvendt sig til studerende og uddannelsesinstitutioner. Konkurrencen gik ud på story-telling, dvs. at studerende skulle gennem videoer fortælle historie til hinanden i deres øjenhøjde og fra deres perspektiv. Konkurrencen var tænkt som et socialt projekt for klasser/studiegrupper, hvor de studerende kom til at reflektere over, hvad der skal til for, at de vælger bussen i skole fremfor bilen. Konkurrencen kunne inddrages i undervisningen og være en del af et undervisningsforløb hvor studerende talte om trængsel på vejene, klima, miljø, reduktion af CO₂ osv. Videokonkurrencen løb fra oktober 2019 til og med marts 2020, og de studerende har haft i perioden mulighed for at lave videoer ud fra seks temaer:
 - o Bæredygtighed og Miljø

- Bussen som en kørende studieplads
- Hvorfor er det cool at tage bussen?
- Hvad bruger du din tid på i bussen?
- Hvordan får vi flere studerende til at tage bussen i stedet for bilen?
- Vis os dit bedste argument for at tage bussen frem for bilen

Konkurrencen tilbød præmier, der styrker sammenholdet i klassen: hovedpræmie: partoutbilletter til Tinderbox 2020 til vindergruppen og månedspræmie: 1 times underholdning i Escape Rooms efterfulgt af aftensmad hos The Grill. Vindervideoer, samt videoer, der blev valgt som nummer 2, er blevet delt på FynBus' Facebook- og Instagramside.

- Fynbus gennemførte en ny markedsanalyse, med fokus på hvad det vil kræve, hvis vi ikke skal miste de unge kunder, når de er færdige med deres uddannelse. FynBus ser undersøgelsen som grundlag for en beslutning om der skal arbejdes med FynBus' loyalitetsprogram under et nyt projekt.

Resultat af fase 3

I fase 3 har Fynbus arbejdet med at få unges adfærd og transportvaner på den politiske agenda. En politisk og samfundsmæssig debat med fokus på unges transportadfærd og syn på klima og mobilitet er blevet aktiveret blandt relevante myndigheder og medier.

FynBus har præsenteret projektet og resultaterne til Udvalget for Regional Udvikling hos Region Syddanmark. Derudover var FynBus i kontakt med Transportministeriet, og rapporten, samt præsentationen, er sendt til ministeriet. FynBus var i kontakt med DR om et potentielt samarbejde.

FynBus ønskede at afslutte projektet med et stort debatpanel med relevante repræsentanter fra forskellige interessentgrupper og en mediapartner på debatten, men planerne er blevet aflyst pga. af Coronasituationen.

Planer for projektets fremtiden

FynBus vil fortsat arbejde med det unge kundesegment.

Samarbejdet med uddannelsesstederne er afgørende for at engagere potentielle og eksisterende kunder i en direkte interaktion med FynBus, og vi kan derigennem være med til at påvirke de unges adfærd og forhåbentlig være med til at skabe buskultur fremfor bilkultur. Derfor vil FynBus fortsat arbejde med initiativer og tiltag overfor de unge målgrupper som er:

- Unge potentielle kunder. De studerende bearbejdes gennem drøftelse af samfundsmæssige problemstillinger i egne grupper, og de kan arbejde med data og argumenter for at tage kollektiv trafik frem for bilen, og dette kan overbevise dem om kollektiv trafiks rolle i samfundet og dens betydning for klimaet og mobilitet.
- Eksisterende unge kunder. De studerende bearbejdes gennem drøftelse af samfundsmæssige problemstillinger i egne grupper, og de kan arbejde med data og argumenter for at tage kollektiv trafik frem for bilen, og dette kan overbevise dem om at blive loyale og bevidste kunder, som bliver i bussen efter de er færdige med deres uddannelse.

Jo flere passagerer i bussen, jo flere busser og afgang, jo mindre antal biler på vejen, og jo mindre CO2-aftryk og jo mindre trængsel. Unge har brug for at selv komme til disse konklusioner, og det er en vigtig del af deres dannelsesproces. FynBus har som en offentlig virksomhed ansvar ift. 'public-service' for at bidrage til dannelsesprocessen og være en proaktiv del af den.

Ud fra resultater af markedsanalysen 'fastholdelse af de unge kunder' vil FynBus vurdere, om der skal startes et nyt projekt med formål at bygge et loyalitetsprogram til kundesegmentet.

Udover det har FynBus udarbejdet en ny handlingsplan for det unge kundesegment.

Deltagelse i Trafikdage 2021

Som fortsættelse af præsentation af projekt "Studerende fra bil til bus" til Trafikdage 2019, hvor resultaterne af den første fase blev præsenteret, vil FynBus præsentere afviklingen af projektet, heri resultater af fase 2 og fase 3 af projektet.